

22 2102/1013

Příloha č. 3 k RD 41/2020

Závěrečná zpráva projektu specifického výzkumu na rok 2021 (s dobou ukončení řešení k 31. 12. 2023) – zakázka č. 2102/01260/1210

Název projektu: Vzdělávací aspirace současných seniorů

Specifikace řešitelského týmu

Odpovědný řešitel: Mgr. et Mgr. Kateřina Krupková

Studenti doktorského studia na PdF UHK:

Studenti magisterského studia na PdF UHK:

Bc. Jana Adamcová, ID P20P0026, č.

Bc. Lucie Petrová, ID P20P0039, č. úč

Bc. Kristýna Všeticková, ID P20P004

Bc. Michaela Jetmarová ID P21P0818

Bc. Barbora Nováková ID P21P0827,

Bc. Barbora Stráníková ID P21P0832

2023

Další výzkumní pracovníci: doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc., doc. PhDr. Václav Bělík, Ph.D.

Celková částka přidělené dotace: 267 900 Kč (+ na základě RD 19/2022 byl finanční rozpočet projektu pro rok 2022 navýšen o částku 2 914 K a na základě RD 19/2023 o 982 Kč)

Stručný popis postupu při řešení projektu (max. 2 strany)

Cílovou skupinou pro nás v rámci zkoumaného projektu byli současní senioři. V první fázi bylo nejprve velmi podrobně naplánováno, jak dosáhneme stanovených cílů celého tříletého projektu. V požadovaném termínu jsme tedy podali žádost projektu specifického výzkumu s názvem Vzdělávací aspirace současných seniorů. V počátku realizace projektu jsme si zmapovali a pořídili potřebné odborné zdroje, průběžně nakupovali kancelářské a další materiální potřeby nutné pro zpracování projektu. Studentky pracovaly na analýze dostupných výzkumů v ČR i zahraničí a rešeršní činnosti, na základě čehož byly vytvořeny dotazníky pro zamýšlené výzkumné šetření. Na jaře a v létě 2021 jsme tedy zrealizovali výzkumné šetření pomocí dotazníku, který byl dostupný jak v tištěné, tak online podobě mezi seniory žijícími ve své domácnosti. Při tvorbě dotazníku jsme velmi intenzivně řešili jeho vizuální podobu (s ohledem na vybranou cílovou skupinu jsme se zaměřili na větší písmo, jasné definované otázky apod.). Následovalo zpracování údajů ze šetření a příprava statistických údajů. Na základě tohoto výzkumu vyvstal první článek Educational Needs of the Seniors During the Pandemic, který byl v říjnu prezentován na mezinárodní konferenci Socialia 2021 v Polsku. Podařilo se tedy zároveň v prvním roce řešení zúčastnit konference. Následovalo vyplacení stipendií a odměn řešiteli a spoluřešitelům za rok 2021, příprava údajů pro plánované publikační výstupy v roce 2022 a úspěšné završení řešení prvního roku projektu.

Ve druhém roce řešení jsme opět zakoupili potřebné kancelářské potřeby a pokračovali s rešeršní činností a plánem pro publikační výstupy. V zimě a na jaře 2022 jsme zrealizovali šetření u seniorů zapojených do U3V UHK. Průzkum se tak zaměřoval blíže na motivaci frekventantů výuky U3V při naší univerzitě, zkoumal jejich motivaci, ale také hodnocení nabídky vzdělávacích aktivit, jejich podoby a konkrétní náplň. Zjištěna byla témata, o která mají účastníci největší zájem a také důvody, kvůli kterým se účastní výuky. Zkoumány byly i limity a možnosti pro zlepšení. Díky tomu jsme poskytly cenná data i realizátorům programu U3V UHK a zpětnou vazbu na realizovaný program.

Následující část roku byla věnována zpracování údajů ze šetření a přípravě příspěvků do odborných periodik. V roce 2022 tedy vznikly následující příspěvky: Senior Education as a Form of Prevention from Social Exclusion; The Association of the Covid-19 Pandemic with Social Exclusion of the Seniors and its Impact on Studies at Third Age Universities; Mezigenerační vztahy jako téma současné edukační reality; Influence of Health Condition in Old Age on Educational Activities of the Seniors. Došlo k plánovanému finančnímu vyrovnání v rámci projektu a úspěšnému završení druhého roku projektu.

V posledním roce zkoumání došlo k průzkumnému šetření v zařízení poskytujícím pobytové sociální služby pro seniory v Královéhradeckém kraji. Nejprve bylo osloveno vybrané zařízení a byla realizována potřebná komunikace se zařízením. Rovněž byla připravena struktura pro polostrukturované rozhovory, které studentky vedly nejen se seniory umístěnými v tomto zařízení, ale také s jeho pracovníky a zaměstnanci, kteří se svými klienty aktivity realizují. Průzkum se zaměřoval na vzdělávací oblast v zařízení. Tento poslední rok řešení projektu přinesl tímto výzkumem doplňující informace vedoucí k tomu, abychom lépe porozuměli tomu, jak jsou vzdělávací strategie u seniorů utvářeny. Kromě nákupu kancelářských potřeb, posledních potřebných výstupů formou článků a s nimi spjatých překladů, byla pro poslední rok stěžejní kolektivní monografie Vzdělávací aspirace současných seniorů. V průběhu roku 2023 byla tedy navázána hlubší spolupráce s Referátem pro vědu a s vydavatelstvím Pavla Mervarta, díky kterému mohla kniha úspěšně vyjít. Většina pozornosti tedy směřovala k této monografii, která v sobě nastiňuje nejen teorii spjatou s naším tématem, ale také představuje naše vybrané průzkumy, které během doby tří let tohoto projektu byly realizovány, avšak navíc se nám podařilo vytvořit jedinečnou typologii vzdělávacích aspirací současných seniorů, čímž došlo k naplnění hlavního cíle našeho projektu. V poslední fázi řešení došlo k úspěšnému završení a ukončování všech závazků k projektu.

Přínos výzkumu shledáváme v publikačních výstupech, které je možné uplatnit pro řadu předmětů PdF v rámci výuky učitelských i neučitelských oborů. Další přínos výzkum poskytl pro agendu celoživotního vzdělávání realizovaného PdF UHK, zejména pak pro efektivnější koordinaci výuky U3V, neboť výsledky se staly i východiskem pro lepší orientaci v aspiracích a poptávce studijních příležitostí seniorů. Navíc několik předmětů přímo na našem pracovišti velmi úzce souvisí se vzděláváním dospělých a samozřejmě sociálními službami, pedagogikou volného času apod. Proto se náš tříletý projekt a zejm. šetření s ním spjatá a výsledná monografie stali přínosem i pro samotnou výuku, přípravu studentů na SZZ a jejich následné uplatnění v praxi. Senioři jsou bezesporu s PdF UHK spjati prostřednictvím ÚSS, kde i řada absolventů přijde při své účasti na trhu práce do kontaktu právě s danou cílovou skupinou, a proto je potřeba toto téma hlouběji probádat a následně popsat. Svou podstatnou roli pro PdF UHK senioři sehrávají v souvislosti s U3V, kdy aktivity U3V jsou výrazem naplňování třetí role univerzity.

Cíl projektu, který jsme si stanovili, zněl: „Zjistit vzdělávací aspirace současných seniorů.“ Lze říci, že cíl byl naplněn zejm. díky stěžejní kapitole naší avizované monografie. Dále jsme si stanovili dílčí cíle, které byly rovněž průběžně téměř do svých samotných definic naplněny (DC1: Zmapovat dostupnou vzdělávací nabídku pro seniory v ČR a provést komparaci se stavem v zahraničí. DC2: Zkoumat důvody, proč je pro seniory důležité vzdělávání. DC3: Zmapovat hlavní témata zájmu seniorů o vzdělávání. DC4: Vypracovat typologii vzdělávacích aspirací seniorů s ohledem na různé determinanty (např. odlišnosti vyplývající z místa bydliště, rodinného stavu a dalších kritérií) a přiřadit k nim kazuistiky jednotlivých případů – nakonec nedošlo ke zpracování kazuistik konkrétních případů, pouze byla využita prostá analýza dat získaných z průzkumného šetření). Od cíle projektu se odvíjela i hlavní výzkumná otázka: Jaké jsou vzdělávací aspirace současných seniorů?, která byla rovněž zodpovězena skrze naši monografii.

Splnění kontrolovatelných výsledků řešení

Uvedte především publikace, které vznikly na základě řešení projektu. Dále uveďte, zda byly publikace skutečně zadány do OBD s vazbou na RIV.

1. Rok řešení

1 KRUPKOVÁ, K., ADAMCOVÁ, J., PETROVÁ, L. A VŠETIČKOVÁ, K. Educational Needs of the Seniors During the Pandemic. Socialia 2021: Świat na trajektorii cierpienia. (zadáno v OBD)

2. Rok řešení

2 KRUPKOVÁ, K., BĚLÍK, V., NOVÁKOVÁ, B. (2022) Senior Education as a Form of Prevention from Social Exclusion. Edukacja Doroslych. (zadáno OBD)

3 KRUPKOVÁ, K., JEDLIČKOVÁ, I., STRÁNÍKOVÁ, B. (2023) The Association of the Covid-19 Pandemic with Social Exclusion of the Seniors and its Impact on Studies at Third Age Universities. Social Pathology and Prevention. (zadáno v OBD)

4 JEDLIČKOVÁ, I. (2023) Mezigenerační vztahy jako téma současné edukační reality. Acta sociopathologica VII.

5 KRUPKOVÁ, K., BĚLÍK, V., JETMAROVÁ, M. (2023) Influence of Health Condition in Old Age on Educational Activities of the Seniors. Lifelong Learning. (původně určeno pro jiný časopis, nakonec však neprošlo recenzním řízením a článek teprve vyjde pod rokem 2023, zadáno v OBD jako rozpracované)

3. Rok řešení

6 KRUPKOVÁ, K., Leisure Activities and Mental Well-being of the Seniors in Residential Facility. Aplikovaná psychologie. (v recenzním řízení, zadáno v OBD jako rozpracované) – ZADÁNO V ROČ. 2024

7 Odborná monografie (druh výsledku B): KRUPKOVÁ, K., JEDLIČKOVÁ, I., BĚLÍK, V. (2023). Vzdělávací aspirace současných seniorů. Pavel Mervart. (v tisku, zadáno v OBD jako rozpracované)

Přehled realizovaných výdajů:

a) osobní náklady (odměny; odvody na zdravotní, sociální a úrazové pojištění = 34,42 % z odměn; ostatní osobní náklady (DPČ/DPP)

- odměny řešiteli a spoluřešitelům v 1. roce zkoumání (2021): celkem 8 000,-Kč včetně odvodů
- odměny řešiteli a spoluřešitelům v 1. roce zkoumání (2022): celkem 12 000,-Kč včetně odvodů
- odměny řešiteli a spoluřešitelům v 1. roce zkoumání (2023): celkem 8 000,-Kč včetně odvodů

b) stipendia a jejich stručné zdůvodnění (seznam studentů s uvedenými údaji – IČ a bankovní spojení)

Za rok 2021 bylo celkem studentkám vyplaceno 24 000 Kč (3 x 8 000 Kč). Stipendia byla přidělena za administrativní práci, rešeršní činnost, tvorbu dotazníků A, jejich grafickou úpravu, distribuci dotazníků, zpracování a interpretaci dat, podíl při tvorbě příspěvku na konferenci Socialia a článku do sborníku z konference (Socialia 2021: Świat na trajektorii cierpienia):

- Bc. Jana Adamcová, ID P20P0026, č.
- Bc. Lucie Petrová, ID P20P0039, č. ú
- Bc. Kristýna Všetická, ID P20P004

V roce 2022 došlo k nutné změně studentek spjaté s jejich ukončením studia na UHK. Nejprve bylo vyplaceno celkem 9 000 Kč (3 x 3 000 Kč) následujícím studentkám:

- Bc. Jana Adamcová, ID P20P0026, č. účtu
- Bc. Lucie Petrová, ID P20P0039, č. účtu:
- Bc. Kristýna Všetická, ID P20P0042, č.

Zdůvodnění: Studentky Adamcová, Petrová a Všeticková obdržely odměny za tvorbu dotazníků B, jejich grafickou úpravu, následnou distribuci, částečné zpracování získaných dat.

Výše uvedené studentky nahradily níže uvedené, kterým bylo vyplaceno celkem 27 000 Kč (3 x 9 000 Kč) za administrativní práci, rešeršní činnost, zpracování a interpretaci dat, podíl při výstupech:

- Bc. Michaela Jetmarová ID P21P0818, č.ú.
- Bc. Barbora Nováková ID P21P0827, č.ú.
- Bc. Barbora Stráníková ID P21P0832, č.ú.

V roce 2023 bylo vyplaceno celkem 24 000 (3 x 8 000 Kč) za přípravu a realizaci výzkumu v pobytovém zařízení pro seniory, zpracování dat a připravení podkladů pro výstupy:

- Bc. Michaela Jetmarová ID P21P0818, č.ú.
- Bc. Barbora Nováková ID P21P0827, č.ú.
- Bc. Barbora Stráníková ID P21P0832, č.ú.

c) materiálové náklady (výdaje na pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku – pořizovací cena do 40 tis. Kč, nehmotného majetku – software – pořizovací cena do 60 tis. Kč, kancelářských potřeb, ostatního materiálu) a jejich stručné zdůvodnění

Za první rok řešení:

- notebook: 21 151 Kč (zpracování dat, tvorba výstupů)
- USB flash disk (3x) a webkamera (2x): 2 260,28 Kč
- interní disk: 1 465,31 Kč
- Kancelářské potřeby: 2 195,15 Kč + 340,01 Kč (papíry na dotazníky, psací potřeby, pořadače, desky apod.)
- Nákup knih k problematice: 1 958 Kč + 4 166 Kč

Za druhý rok řešení:

- kancelářské potřeby: 323,79 Kč (psací potřeby, desky)

Za třetí rok řešení:

- kancelářské potřeby: (poznámkové bloky, papíry, psací potřeby, pořadače, drobné dárky pro informanty v pobytových zařízeních pro seniory jako poděkování)
- nákup knih: 17 006 Kč

d) další provozní náklady nebo výdaje a jejich stručné zdůvodnění

e) náklady nebo výdaje na služby a jejich stručné zdůvodnění (př. tisk monografie, konferenční poplatky, překlady, apod.)

Za první rok řešení:

- překlad příspěvku na konferenci Socialia v Polsku: 4 000 Kč
- konferenční poplatek na konferenci Socialia (řešitelka a spoluřešitelé): 7 593 Kč (3x 2 531 Kč)

Za druhý rok řešení:

- překlady příspěvků 15 600 Kč

Za třetí rok řešení:

- překlady příspěvků 8 290 Kč + 540 Kč za úpravu v článku
- tisk a vydání monografie Vzdělávací aspirace současných seniorů u p. Mervarta 56 716 Kč

f) doplňkové (režijní) náklady nebo výdaje v souladu s příslušným řídícím aktem UHK,

g) cestovné a jeho stručné zdůvodnění (stravné, ubytování, jízdné, cestovní pojištění).

Za první rok řešení:

cestovné na konferenci Socialia do Polska i s ubytováním: 10 322 Kč celkem

cestovní pojištění na konferenci Socialia: 282 Kč celkem

Souhrn všech realizovaných výstupů projektu – viz přílohy.

Povinné přílohy:

- a) kopie publikačních výstupů
- b) výpis (export) z OBD – výsledky publikační činnosti podpořené projektem,
- c) vyúčtování dotace - „Výsledovka po účtech s pohyby“ z ekonomického informačního systému Magion

Datum: 13. 12. 2023

Podpis odpovědného řešitele